

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจของเกษตรกร และข้อมูลด้านการส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจของเกษตรกรและข้อมูลด้านการส่งเสริมการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจของเกษตรกร และข้อมูลด้านการส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 108 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำแนกข้อมูลดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 เพศของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา เพศของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน จำนวน 108 ราย พบว่าเป็นชายจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 69.4 เป็นเพศหญิงจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ตาราง 1)

ตาราง 1 เพศของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	75	69.4
หญิง	33	30.6
รวม	108	100.0

1.2 อายุของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา อายุของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พบว่ามีอายุเฉลี่ย 47.53 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี และอายุสูงสุด 76 ปี โดยมีช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ส่วนอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 มีช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และมีช่วงอายุมากกว่า 60 ปี 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และมีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี (ตาราง 2)

ตาราง 2 อายุของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 41	23	21.3
41-50	58	53.7
51-60	12	11.1
มากกว่า 60	15	13.9
รวม	108	100.0

อายุต่ำสุด 25 ปี

อายุเฉลี่ย 47.53 ปี

อายุสูงสุด 76 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.10

1.3 สถานภาพการสมรสของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา สถานภาพการสมรสของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนพบว่าร้อยละ 86.1 สมรส ร้อยละ 7.4, 5.6 และ 0.9 มีสถานภาพโสด ม่าย หย่าร้าง ตามลำดับ

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ตาราง 3)

ตาราง 3 สถานภาพการสมรสของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	8	7.4
สมรส	93	86.1
หย่าร้าง	1	0.9
ม่าย	6	5.6
รวม	108	100.0

1.4 ระดับการศึกษาของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ระดับการศึกษาของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ระดับศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือสูงกว่า มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ตาราง 4)

ตาราง 4 ระดับการศึกษาของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	2	1.9
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	8	7.4
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	84	77.8
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	6	5.6
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	5	4.6
ปวช. หรือสูงกว่า	3	2.7
รวม	108	100.0

1.5 การประกอบอาชีพของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การประกอบอาชีพของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างเดียว จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และประกอบอาชีพทางการเกษตรและอาชีพอื่น ๆ นอกภาคการเกษตร จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพอื่น ๆ (ตาราง 5)

ตาราง 5 การประกอบอาชีพของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรมอย่างเดียว	30	27.8
เกษตรกรรมและอาชีพอื่นๆ	78	72.2
รวม	108	100.0

1.6 อาชีพนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา อาชีพนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 ลูกจ้างรายเดือน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ให้เช่าเครื่องมือการเกษตรหรือนำไปรับจ้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ค้าขายเบ็ดเตล็ด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 และประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพนอกภาคการเกษตร (ตาราง 6)

ตาราง 6 อาชีพนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	59	60.8
ลูกจ้างรายเดือน	6	6.2
ให้เช่าเครื่องมือการเกษตรหรือ	10	10.3
นำไปรับจ้าง		
ค้าขายเบ็ดเตล็ด	19	19.6
ประกอบอาชีพอื่นๆ	3	3.1

หมายเหตุ มีเกษตรกรประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร 78 คน แต่เกษตรกร 1 คน ประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรได้มากกว่า 1 อาชีพ

1.7 สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.62 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 7 คน โดยมีช่วงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-2 คน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 มีช่วงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 มีช่วงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 5-6 คน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และมีช่วงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยประมาณ 4 คน (ตาราง 7)

ตาราง 7 สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2	16	14.8
3-4	73	67.6
5-6	17	15.7
มากกว่า 6	2	1.9
รวม	108	100.0

จำนวนสมาชิกน้อยที่สุด 1 คน

จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 3.62 คน

จำนวนสมาชิกมากที่สุด 7 คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14

1.8 จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนพบว่า มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรเฉลี่ย 3.1 คน จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรน้อยที่สุด 1 คน จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรมากที่สุด 7 คน โดยมีช่วงจำนวนแรงงานในภาคการเกษตร ระหว่าง 1-3 คน จำนวน 67 คนคิดเป็นร้อยละ 62.0 มีช่วงจำนวนแรงงานในภาคการเกษตร ระหว่าง 4-6 คน จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 37.0 และมีช่วงจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรมากกว่า 6 คน จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 1.0

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตร ระหว่าง 1-3 คน และมีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 3 คน (ตาราง 8)

ตาราง 8 จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

จำนวนแรงงาน ในภาคการเกษตร(คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-3	67	62.0
4-6	40	37.0
มากกว่า 6	1	1.0
รวม	108	100.0

จำนวนแรงงานต่ำสุด 1 คน   จำนวนแรงงานเฉลี่ย 3.10 คน
 จำนวนแรงงานสูงสุด 7 คน   ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.37

1.9 รายได้ภาคการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา รายได้ภาคการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนที่ไม่มีรายได้ภาคการเกษตรจำนวน 7 คน เนื่องจากยังไม่ได้ผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 6.5 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ภาคการเกษตรจำนวน 101 คน มีรายได้ต่อปีเฉลี่ย 73,714.06 บาท รายได้ต่อปีต่ำที่สุด 8,000 บาท และรายได้ต่อปีสูงที่สุด 300,000 บาท โดยมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 มีรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 มีรายได้ระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และมีรายได้มากกว่า 150,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่มีรายได้ ภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท และมีรายได้ภาคการเกษตรต่อปีเฉลี่ยประมาณ 73,714 บาท (ตาราง 9)

ตาราง 9 รายได้ภาคการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

รายได้ภาคการเกษตรต่อปี (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	7	6.5
มี	101	93.5
น้อยกว่า 50,001	46	42.6
50,001 – 100,000	25	23.1
100,001 – 150,000	20	18.5
มากกว่า 150,000	10	9.3
รวม	108	100.0

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีเฉลี่ย

73,714.06

บาท

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีต่ำสุด

8,000

บาท

รายได้ภาคการเกษตรต่อปีสูงสุด

300,000

บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

61,087.59

หมายเหตุ เกษตรกร ไม่มีรายได้ภาคการเกษตร เนื่องจากยังไม่ได้ผลผลิตทางการเกษตร

1.10 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ที่ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร จำนวน 30 คน เนื่องจากประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 27.8 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรจำนวน 78 คน มีรายได้ต่อปีเฉลี่ย 55,070.51 บาท รายได้ต่อปีต่ำที่สุด 2,000 บาท และรายได้ต่อปีสูงที่สุด 720,000 บาท โดยมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 50,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 มีรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และมีรายได้มากกว่า 100,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่มีรายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท และมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 55,070 บาท (ตาราง 10)

ตาราง 10 รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	30	27.8
มี	78	72.2
น้อยกว่า 10,001	36	33.3
10,001 – 50,000	25	23.1
50,001 – 100,000	10	9.3
มากกว่า 100,000	7	6.5
รวม	108	100.0

รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีเฉลี่ย	55,070.51	บาท
รายได้ภาคการเกษตรต่อปีต่ำสุด	2,000	บาท
รายได้ภาคการเกษตรต่อปีสูงสุด	720,000	บาท
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	136,658.60	

1.11 ต้นทุนทางด้านการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ต้นทุนทางด้านการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่าเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนใช้ต้นทุนทางด้านการเกษตรเฉลี่ยต่อปี 31,785.88 บาท ต้นทุนต่อปีต่ำที่สุด 1,850 บาท และต้นทุนต่อปีสูงที่สุด 150,000 บาท โดยต้นทุนต่อปีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ต้นทุนต่อปีระหว่าง 10,001-25,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ต้นทุนต่อปีระหว่าง 25,001-50,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ต้นทุนต่อปีระหว่าง 50,001-75,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ต้นทุนต่อปีระหว่าง 75,001 – 100,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ต้นทุนต่อปีมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ใช้ต้นทุนต่อปีทางด้านการเกษตรระหว่าง 10,001 - 25,000 บาท และใช้ต้นทุนทางด้านการเกษตรเฉลี่ยต่อปีประมาณ 31,786 บาท (ตาราง 11)

ตาราง 11 ต้นทุนทางการเกษตรต่อปีของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ต้นทุนด้านการเกษตร (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,001	29	26.9
10,001 – 25,000	36	33.3
25,001 – 50,000	20	18.5
50,001 – 75,000	11	10.2
75,001 – 100,000	9	8.3
มากกว่า 100,000	3	2.8
รวม	108	100.0

ต้นทุนทางการเกษตรต่อปีเฉลี่ย	31,785.88	บาท
ต้นทุนทางการเกษตรต่อปีต่ำสุด	1,850	บาท
ต้นทุนทางการเกษตรต่อปีสูงสุด	150,000	บาท
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	30,736.92	

1.12 การเป็นสมาชิกของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การเป็นสมาชิกของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่าเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนเป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (กลุ่มชาวนา) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 กลุ่มสหกรณ์การเกษตร จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และกลุ่มสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินเอกชน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนทั้งหมดเป็นสมาชิกของกลุ่มสหกรณ์การปฏิรูปที่ดิน (ตาราง 12)

ตาราง 12 การเป็นสมาชิกของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

กลุ่มสมาชิก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลูกค้า ธ.ก.ส.	101	41.6
กลุ่มชาวนา	4	1.6
สหกรณ์การเกษตร	24	9.9
แม่บ้านเกษตรกร	6	2.5
สหกรณ์ปฏิรูป	108	44.4

หมายเหตุ มีเกษตรกรทั้งหมด 108 คน แต่เกษตรกร 1 คน เป็นสมาชิกได้มากกว่า 1 กลุ่ม

1.13 ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนได้รับการจัดสรรที่ดินจำนวน 3 ไร่ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และได้รับการจัดสรรที่ดินจำนวน 5 ไร่ มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 96.3

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรที่ดินจำนวน 5 ไร่ (ตาราง 13)

ตาราง 13 ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดินเอกชนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เอกชน

ที่ดินที่ได้รับการจัดสรร (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3	4	3.7
5	104	96.3
รวม	108	100.0

1.14 สัญญาที่ดำเนินการกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา สัญญาที่ดำเนินการกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินทำสัญญาเช่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ทำสัญญาเช่าซื้อ 5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ทำสัญญาเช่าซื้อ 10 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และทำสัญญาเช่าซื้อระยะอื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ทำสัญญากับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นแบบเช่าซื้อ 15 ปี (ตาราง 14)

ตาราง 14 สัญญาที่ดำเนินการกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ประเภทสัญญา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สัญญาเช่า	1	0.9
สัญญาเช่าซื้อ 5 ปี	11	10.2
สัญญาเช่าซื้อ 10 ปี	20	18.5
สัญญาเช่าซื้อ 15 ปี	70	64.8
สัญญาเช่าซื้อระยะอื่น ๆ	6	5.6
รวม	108	100.0

1.15 การมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ไม่มีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 79.6 และมีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดิน (ตาราง 15)

ตาราง 15 การมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขตปฏิรูปที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	86	79.6
มี	22	20.4
รวม	108	100.0

1.16 การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปลูกพืช 1 ครั้งในรอบปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ปลูกพืช 2 ครั้งในรอบปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 และปลูกพืช 3 ครั้งในรอบปี จำนวน 23 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.3

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ปลูกพืช 2 ครั้งในรอบปี (ตาราง 16)

ตาราง 16 การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การใช้ประโยชน์ในที่ดิน (ระบบการปลูกพืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลูกพืช 1 ครั้ง	19	17.6
ปลูกพืช 2 ครั้ง	66	61.1
ปลูกพืช 3 ครั้ง	23	21.3
รวม	108	100.0

1.17 ชนิดพืชที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ชนิดพืชที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปลูกพืช 1 ครั้งในรอบปี ปลูกลำไย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 ปลูกข้าว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ปลูกกระเทียม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ปลูกถั่วเหลือง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และปลูกกระท้อน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 เกษตรกรที่ปลูกพืช 2 ครั้งในรอบปี ปลูกข้าว จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 ปลูกกระเทียม จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ปลูกถั่วเหลือง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ปลูกข้าวโพด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ปลูกพืชผัก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ปลูกมันฝรั่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 และปลูกลำไย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ส่วนเกษตรกรที่ปลูกพืช 3 ครั้งในรอบปี ปลูกข้าว จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 ปลูกกระเทียม จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 ปลูกพืชผัก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 ปลูกถั่วเหลือง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ปลูกข้าวโพด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ปลูกลำไย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 และ ปลูกมันฝรั่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ปลูกพืช 2 ครั้งในรอบปี โดยปลูกข้าว เป็นชนิดแรก ตามด้วยกระเทียมเป็นพืชชนิดที่สอง

ตาราง 17 จำนวนเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ชนิดพืชที่ปลูกของเกษตรกร	การใช้ประโยชน์ที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
ข้าว	4 (21.0)	62 (46.9)	19 (27.4)	85 (38.6)
กระเทียม	1 (5.3)	41 (31.1)	18 (26.1)	60 (27.3)
ถั่วเหลือง	1 (5.3)	21 (15.9)	5 (7.3)	27 (12.3)
ข้าวโพด	0 (0.0)	2 (1.5)	5 (7.3)	7 (3.2)
พืชผัก	0 (0.0)	4 (3.0)	15 (21.7)	19 (8.6)
มันฝรั่ง	0 (0.0)	1 (0.8)	2 (2.9)	3 (1.4)
ลำไย	12 (63.1)	1 (0.8)	5 (7.3)	18 (8.2)
กระท้อน	1 (5.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.4)
รวม	19 (100.0)	132 (100.0)	69 (100.0)	220 (100.0)

1.18 ปฏิทินการปลูกพืชของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ปฏิทินการปลูกพืชของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ปลูกพืช 1 ครั้งในรอบปี ปลูกไม้ผลตลอดปี ได้แก่ ลำไยหรือกระเทียม เกษตรกรที่ปลูกพืช 2 ครั้งในรอบปี มี 2 ระบบคือ ระบบที่ 1 โดยปลูกข้าวเป็นพืชชนิดแรกช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และตามด้วยกระเทียมช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ระบบที่ 2 โดยปลูกข้าวเป็นพืชชนิดแรกช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และตามด้วยถั่วเหลืองช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม ส่วนเกษตรกรที่ปลูกพืช 3 ครั้งในรอบปี มี 2 ระบบคือ ระบบที่ 1 โดยการปลูกข้าวเป็นพืชชนิดแรกช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม ตามด้วยกระเทียมช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และปลูกถั่วเหลืองหรือข้าวโพดช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ระบบที่ 2 ปลูกพืชผักหมุนเวียน 3 ครั้งในรอบปี

ตาราง 18 ปฏิทินแสดงระบบการปลูกพืชของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

รายการ	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
ปลูกพืช 1 ครั้ง ต่อปี												
	ระบบที่ 1 ไม้ผลอย่างเดียว (ลำไย หรือ กระท้อน)											
	ระบบที่ 2 ข้าว											
ปลูกพืช 2 ครั้ง ต่อปี												
	ระบบที่ 1 ข้าว					กระเทียม						
	ระบบที่ 2 ข้าว							ถั่วเหลือง				
	ระบบที่ 3 ไม้ผลแซมพืชไร่และพืชผัก											
ปลูกพืช 3 ครั้ง ต่อปี												
	ระบบที่ 1 ข้าว					กระเทียม			ถั่วเหลือง/ข้าวโพด			
	ระบบที่ 2 พืชผัก				พืชผัก			พืชผัก				

1.19 จำนวนผลผลิตพืชแต่ละชนิดโดยเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา จำนวนผลผลิตพืชแต่ละชนิดโดยเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า ข้าวผลผลิตเฉลี่ย 540.44 กิโลกรัมต่อไร่ กระเทียมผลผลิตเฉลี่ย 6,682.75 กิโลกรัมต่อไร่ ถั่วเหลืองผลผลิตเฉลี่ย 327.94 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวโพดฝักหวานผลผลิตเฉลี่ย 2,318.67 กิโลกรัมต่อไร่ พืชผักผลผลิตเฉลี่ย 1,395.56 กิโลกรัมต่อไร่ มันฝรั่งผลผลิตเฉลี่ย 2,317.50 กิโลกรัมต่อไร่ ลำไยผลผลิตเฉลี่ย 839.58 กิโลกรัมต่อไร่ และกระเทียมผลผลิตเฉลี่ย 250 กิโลกรัมต่อไร่

ตาราง 19 จำนวนผลผลิตพืชแต่ละชนิดโดยเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ชนิดของพืช	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก.ต่อไร่)
ข้าว	540.44
กระเทียม	3,682.75
ถั่วเหลือง	327.94
ข้าวโพดฝักหวาน	2,318.67
พืชผัก	1,395.56
มันฝรั่ง	2,317.50
ลำไย	839.58
กระเทียม	250.00

1.20 การใช้รถแทรกเตอร์ในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การใช้รถแทรกเตอร์ในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนไม่ใช้รถแทรกเตอร์ในการเกษตร จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และใช้รถแทรกเตอร์ในการเกษตรโดยเช่าผู้อื่นจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ไม่ใช้รถแทรกเตอร์ในการเกษตร (ตาราง 20)

ตาราง 20 การใช้รถแทรกเตอร์ในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดินเอกชน

การใช้รถแทรกเตอร์และการ เป็นเจ้าของ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ใช้	80	74.0
ใช้โดยเช่าผู้อื่น	28	26.0
รวม	108	100.0

1.21 การใช้รถไถเดินตามในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การใช้รถไถเดินตามในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนไม่ใช้รถไถเดินตามในการเกษตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ใช้รถไถเดินตามในการเกษตรโดยเป็นเจ้าของเอง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ใช้รถไถเดินตามในการเกษตรตาม โดยเช่าผู้อื่น จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 และใช้รถไถเดินตามในการเกษตร โดยยืมผู้อื่น โดยไม่ต้องเช่าจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ใช้รถไถเดินตามในการเกษตรโดยเช่าผู้อื่น (ตาราง 21)

ตาราง 21 การใช้รถไถเดินตามในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดินเอกชน

การใช้รถไถเดินตามและการ เป็นเจ้าของ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ใช้	20	18.5
ใช้	88	81.5
เป็นเจ้าของ	15	13.9
เช่าผู้อื่น	71	65.7
ยืมผู้อื่น โดยไม่ต้องเช่า	2	1.9
รวม	108	100.0

1.22 การใช้เครื่องสูบน้ำในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การใช้เครื่องสูบน้ำในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนไม่ใช้เครื่องสูบน้ำในการเกษตร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ใช้เครื่องสูบน้ำในการเกษตรโดยเป็นเจ้าของเอง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และใช้เครื่องสูบน้ำในการเกษตร โดยเช่าผู้อื่นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ใช้เครื่องสูบน้ำในการเกษตรโดยเป็นเจ้าของเอง (ตาราง 22)

ตาราง 22 การเครื่องสูบน้ำในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การเครื่องสูบน้ำและ การเป็นเจ้าของ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ใช้	40	37.0
ใช้	68	63.0
เป็นเจ้าของเอง	61	56.5
เช่าผู้อื่น	7	6.5
รวม	108	100.0

1.23 การใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนไม่ใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตรโดยเป็นเจ้าของเอง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 ใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตร โดยเช่าผู้อื่น จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตรโดยยืมผู้อื่นโดยไม่ต้องเช่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตรโดยเป็นเจ้าของเอง (ตาราง 23)

ตาราง 23 การใช้เครื่องพ่นยาในการเกษตรและลักษณะการเป็นเจ้าของของเกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดินเอกชน

การใช้เครื่องพ่นยาและ การเป็นเจ้าของ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ใช่	6	5.6
ใช่	102	94.4
เป็นเจ้าของเอง	91	84.2
เช่าผู้อื่น	9	8.3
ยืมผู้อื่น โดยไม่ต้องเช่า	2	1.9
รวม	108	100.0

1.24 ชนิดของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ชนิดของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เป็นดินร่วน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 เป็นดินเหนียว จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 และเป็นดินร่วนปนทราย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

สรุปว่า ชนิดของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว (ตาราง 24)

ตาราง 24 ชนิดของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ชนิดของดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดินร่วน	12	11.1
ดินเหนียว	95	88.0
ดินร่วนปนทราย	1	0.9
รวม	108	100.0

1.25 ความอุดมสมบูรณ์ของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความอุดมสมบูรณ์ของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า มีความอุดมสมบูรณ์สูงจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 94.4 มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 และ
ไม่มีความอุดมสมบูรณ์เลย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

สรุปว่า ความอุดมสมบูรณ์ของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่
อุดมสมบูรณ์ปานกลาง (ตาราง 25)

ตาราง 25 ความอุดมสมบูรณ์ของดินในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สูง	3	2.8
ปานกลาง	102	94.4
ต่ำ	2	1.9
ไม่มีความอุดมสมบูรณ์	1	0.9
รวม	108	100.0

1.26 ปัญหาการใช้ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ปัญหาการใช้ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรใน
เขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ไม่มีปัญหาการใช้ที่ดินจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 และมีปัญหา
การใช้ที่ดินจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาการใช้ที่ดิน (ตาราง 26)

ตาราง 26 ปัญหาการใช้ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ปัญหาการใช้ที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	88	81.5
มี	20	18.5
รวม	108	100.0

1.27 สภาพปัญหาการใช้ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา สภาพปัญหาการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดินเอกชนมีปัญหาเรื่องดินเปรี้ยวมากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 รองลงมาคือ
ปัญหาเรื่องการระบายน้ำ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และเกษตรกรทั้งหมดที่ไม่มีปัญหาเรื่อง
ดินทรายจัด (ตาราง 27)

ตาราง 27 สภาพปัญหาการใช้ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

สภาพปัญหาของที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ดินเปรี้ยว		
มี	13	12.0
ไม่มี	95	88.0
รวม	108	100.0
2. ดินเหนียวจัด		
มี	3	2.8
ไม่มี	105	97.2
รวม	108	100.0
3. ดินทรายจัด		
มี	-	-
ไม่มี	108	100.0
รวม	108	100.0
4. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ		
มี	4	3.7
ไม่มี	104	96.3
รวม	108	100.0
5. การไหลพรวนลำบาก		
มี	6	5.6
ไม่มี	102	94.4
รวม	108	100.0
6. การระบายน้ำลำบาก		
มี	7	6.5
ไม่มี	101	93.5
รวม	108	100.0

1.28 วิธีการปรับปรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกพืชของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา วิธีการปรับปรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกพืชของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่าเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนไม่ทราบถึงวิธีการปรับปรุงดิน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 ทราบถึงวิธีการปรับปรุงดิน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 โดยยังไม่ได้ปรับปรุง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และปรับปรุงแล้ว จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ทราบถึงวิธีการปรับปรุงดิน โดยได้ปรับปรุงดินแล้ว (ตาราง 28)

ตาราง 28 วิธีการปรับปรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกพืชของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

วิธีการปรับปรุงดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ทราบ	42	38.9
ทราบ	66	61.1
ยังไม่ได้ปรับปรุง	4	3.7
ปรับปรุงแล้ว	62	57.4
รวม	108	100.0

1.29 การใช้บริการตรวจดิน ปุ๋ย จากหน่วยงานราชการของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา การใช้บริการตรวจดิน ปุ๋ย จากหน่วยงานราชการของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน เคยใช้บริการฯ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และไม่เคยใช้บริการฯ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่ไม่เคยใช้บริการตรวจดิน ปุ๋ย จากหน่วยงานราชการ (ตาราง 29)

ตาราง 29 การใช้บริการตรวจดิน ปลูก จากหน่วยงานราชการของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
เอกชน

การใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	15	13.9
ไม่เคย	93	86.1
รวม	108	100.0

1.30 ความพอใจขนาดพื้นที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดินของเกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความพอใจขนาดพื้นที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดินของ
เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน มีความพอใจ จำนวน
90 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และไม่พอใจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

สรุปว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนส่วนใหญ่พอใจขนาดพื้นที่ดินทำกินที่ได้รับ
การจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดิน (ตาราง 30)

ตาราง 30 ความพอใจขนาดพื้นที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากการปฏิรูปที่ดินของเกษตรกรใน
เขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ความพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจ	90	83.3
ไม่พอใจ	18	16.7
รวม	108	100.0

ข้อมูลด้านการส่งเสริมการเกษตร

การศึกษาการรับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนระบุ
ระดับการรับข่าวสารความรู้ในส่วนต่าง ๆ โดยตั้งเกณฑ์ไว้ 3 ระดับดังนี้

รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเป็นประจำ	ให้คะแนน	3 คะแนน
รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเป็นบางครั้ง	ให้คะแนน	2 คะแนน
ไม่ได้รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเลย	ให้คะแนน	1 คะแนน

จากนั้นรวมคะแนนของแต่ละข้อความมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความ ดังนี้

ระดับการไม่ได้รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเลย	มีช่วงคะแนนระหว่าง 1.00- 1.50
ระดับการรับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเป็นบางครั้ง	มีช่วงคะแนนระหว่าง 1.51-2.50
ระดับการรับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเป็นประจำ	มีช่วงคะแนนระหว่าง 2.51-3.00

1.31 การได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน อยู่ในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.98 และเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากการสนทนากับเพื่อนบ้านมากที่สุดในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.18 รองลงมา คือ ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากการสนทนากับผู้นำต่าง ๆ ของท้องถิ่นอยู่ในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.83 และได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากการสนทนากับจากเจ้าหน้าที่ทางราชการน้อยที่สุดในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.74 (ตาราง 31)

ตาราง 31 การได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ข้อความการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	ระดับการรับข่าวสารความรู้ทางด้านเกษตร (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
	ประจำ	บางครั้ง	ไม่เคยเลย			
	(คน)	(คน)	(คน)			
1. สนทนาเรื่องการเกษตรกับเพื่อนบ้าน	23 (21.3)	82 (75.9)	3 (2.8)	2.18	0.45	บางครั้ง
2. สนทนาเรื่องการเกษตรกับผู้นำต่างๆ ของท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	7 (6.5)	76 (70.4)	25 (23.1)	1.83	0.52	บางครั้ง
3. สนทนาเรื่องการเกษตรกับเจ้าหน้าที่ทางราชการ เช่น เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน พัฒนาการ	1 (0.9)	78 (72.2)	29 (26.9)	1.74	0.46	บางครั้ง
ระดับการของการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร				1.98	0.36	บางครั้ง

1.32 การได้รับข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา พบว่า การได้รับข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน อยู่ในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.83 และเกษตรกรได้รับข่าวสารการเกษตรจากสถานีโทรทัศน์มากที่สุดในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.17 รองลงมา คือได้รับข่าวสารการเกษตรจากสถานีวิทยุอยู่ในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.16 ได้รับข่าวสารการเกษตรจากการอ่านเอกสารเผยแพร่การเกษตรอยู่ในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.87 และได้รับข่าวสารการเกษตรจากการอ่านหนังสือพิมพ์คอลัมน์การเกษตรน้อยที่สุดในระดับบางครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.66 (ตาราง 32)

ตาราง 32 การได้รับข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ข้อความการได้รับการข่าวสาร	ระดับการรับข่าวสารความรู้ทาง			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
	ด้านการเกษตร (ร้อยละ)					
	ประจำ (คน)	บางครั้ง (คน)	ไม่เคยเลย (คน)			
1. การฟังรายงานข่าวสารการเกษตรจากสถานีวิทยุ	23 (21.3)	79 (73.1)	6 (5.6)	2.16	0.50	บางครั้ง
2. การฟังรายงานข่าวสารการเกษตรจากสถานีโทรทัศน์	21 (19.4)	84 (77.8)	3 (2.8)	2.17	0.44	บางครั้ง
3. การอ่านเอกสารเผยแพร่การเกษตร	10 (9.3)	74 (68.5)	24 (22.2)	1.87	0.55	บางครั้ง
4. การอ่านหนังสือพิมพ์คอลัมน์การเกษตร	4 (3.7)	63 (58.3)	41 (38.0)	1.66	0.55	บางครั้ง
ระดับการของการได้รับข่าวสาร				1.83	0.46	บางครั้ง

1.33 การฝึกอบรมการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา พบว่า การฝึกอบรมการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน อยู่ในระดับไม่เคยเลย โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.35 (ตาราง 33)

ตาราง 33 การฝึกอบรมการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ข้อความการฝึกอบรมการเกษตร	ระดับการรับข่าวสารความรู้ ทางด้านกรเกษตร (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
	ประจำ	บางครั้ง	ไม่เคยเลย			
	(คน)	(คน)	(คน)			
1. ท่านเคยเดินทางไปศึกษาดูงานแหล่งวิชาการเกษตรของทางราชการจัดขึ้นบ้างหรือไม่	7 (6.5)	24 (22.2)	77 (71.3)	1.35	0.60	ไม่เคยเลย
2. ท่านเคยชมการสาธิตทางการเกษตรที่ทางราชการจัดขึ้นบ้างหรือไม่	6 (5.6)	38 (35.2)	64 (59.3)	1.46	0.60	ไม่เคยเลย
3. ตั้งแต่ท่านเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร	3 (2.8)	38 (35.2)	67 (62.0)	1.40	0.55	ไม่เคยเลย
ระดับการของการฝึกอบรม				1.35	0.57	ไม่เคยเลย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดตัวแปรอิสระ 13 ตัวแปร ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร รายได้ภาคการเกษตรต่อปี รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี ดันทุนต่อปี การมีที่ดินอื่นนอกเขต ส.ป.ก. ปัญหาการใช้ที่ดิน การได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร การได้รับข่าวสารและการฝึกอบรม ส่วนตัวแปรตามคือ การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน โดยใช้ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (χ^2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่เป็นเพศชาย ปลุกพืช 2 ครั้ง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมาปลุกพืช 1 ครั้ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ ปลุกพืช 3 ครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ส่วนเกษตรกรที่เป็นเพศหญิง ปลุกพืช 2 ครั้ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 รองลงมาปลุกพืช 3 ครั้ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และ ปลุกพืช 1 ครั้ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 7.778 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 35)

ตาราง 34 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
เอกชน

เพศ	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลุกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลุกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลุกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
ชาย	18 (16.7)	44 (40.7)	13 (12.0)	75 (69.4)
หญิง	1 (0.9)	22 (20.4)	10 (9.3)	33 (30.6)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 7.778$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df=2, \alpha = 0.05)$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และ ปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ส่วนเกษตรกรที่มีอายุเกิน 45 ปี ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และ ปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.533 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.99 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 34)

ตาราง 35 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
เอกชน

อายุ	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
อายุไม่เกิน 45 ปี	8 (7.4)	33 (30.6)	10 (9.3)	51 (47.2)
อายุมากกว่า 45 ปี	11 (10.2)	33 (30.6)	13 (12.0)	57 (52.8)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.533$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างระดับ การศึกษากับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษา ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 เกษตรกรที่มีการศึกษาดำรงหรือเท่ากับ ป.4 ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และ ปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.4 ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และ ปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.430 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df=4$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 9.488 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 36)

ตาราง 36 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกรในเขต
ปฏิรูปที่ดินเอกชน

ระดับการศึกษา	การใช้ประโยชน์ที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับการศึกษา	2 (1.9)	6 (5.6)	2 (1.9)	10 (9.3)
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ ป.4	16 (14.8)	51 (47.2)	17 (15.7)	84 (77.8)
สูงกว่า ป.4	1 (0.9)	9 (8.3)	4 (3.7)	14 (13.0)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 1.430$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = 9.488 \quad (df = 4, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างเดียว ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพอื่นๆ นอกภาคการเกษตร ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.110 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า การประกอบอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 37)

ตาราง 37 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การประกอบอาชีพ	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
เกษตรกรรมอย่างเดียว	5 (4.6)	18 (16.7)	7 (6.5)	30 (27.8)
เกษตรกรรมและอื่นๆ	14 (13.0)	48 (44.4)	16 (14.8)	78 (72.2)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 0.110$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 รองลงมาปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และปลูกพืช 3 ชนิด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ส่วนจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรมากกว่า 2 คน ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และปลูกพืช 1 ชนิด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 17.695 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 2 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้ค่าเท่ากับ 9.210 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 38)

ตาราง 38 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

จำนวนแรงงาน ในภาคการเกษตร	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน	16 (14.8)	26 (24.1)	5 (4.6)	47 (43.5)
มากกว่า 2 คน	3 (2.8)	40 (37.0)	18 (16.7)	61 (56.5)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 17.695$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = 9.210 \quad (df = 2, \alpha = 0.01)$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 75,000 บาท ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาปลูกพืช 3 ชนิด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ภาคการเกษตรมากกว่า 75,000 บาท ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมาปลูกพืช 3 ชนิด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.543 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า รายได้ภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 39)

ตาราง 39 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

รายได้ภาคการเกษตร	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 75,000 บาท	9 (8.9)	37 (36.6)	13 (12.9)	59 (58.4)
มากกว่า 75,000 บาท	3 (3.0)	29 (28.7)	10 (9.9)	42 (41.6)
รวม	12 (11.9)	66 (65.3)	23 (22.8)	101 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 1.543$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมาปลูกพืช 3 ชนิด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 10,000 บาท ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาปลูกพืช 3 ชนิด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.004 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่า เท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 40)

ตาราง 40 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

รายได้นอกภาค การเกษตร	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	6 (7.7)	21 (26.9)	7 (9.0)	34 (43.6)
มากกว่า 10,000 บาท	8 (10.3)	27 (34.6)	9 (11.5)	44 (56.4)
รวม	14 (17.9)	48 (61.5)	16 (20.5)	78 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 0.004$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่าเกษตรกรที่ใช้ต้นทุนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 16.7 และปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ส่วนเกษตรกรที่ใช้ต้นทุนมากกว่า 30,000 บาท ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และปลูกพืช 1 ชนิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 10.717 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 2 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้ค่าเท่ากับ 9.210 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า ต้นทุนต่อปีมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 41)

ตาราง 41 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนต่อปีกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ต้นทุน	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืช 1 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ครั้ง (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ครั้ง (ร้อยละ)	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท	18 (16.7)	40 (37.0)	11 (10.2)	69 (63.9)
มากกว่า 30,000 บาท	1 (0.9)	26 (24.1)	12 (11.1)	39 (36.1)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 10.717$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 9.210 \quad (df = 2, \alpha = 0.01)$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.9 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขต ส.ป.ก. กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขต ส.ป.ก. กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินที่อื่นนอกเขต ส.ป.ก. ปลุกพืช 2 ครั้ง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมาปลุกพืช 3 ครั้ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และปลุกพืช 1 ครั้ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ส่วนเกษตรกรที่มีที่ดินที่อื่นนอกเขต ส.ป.ก. ปลุกพืช 1 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 รองลงมาปลุกพืช 2 ครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 และปลุกพืช 3 ครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขต ส.ป.ก. กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 11.333 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 2 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ได้ค่าเท่ากับ 9.210 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า การมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขต ส.ป.ก. มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 42)

ตาราง 42 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีหรือไม่มีที่ดินอื่นนอกเขต ส.ป.ก. กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การมีหรือไม่มี ที่ดินที่อื่นนอก เขต ส.ป.ก.	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลุกพืชชนิดเดียว (ร้อยละ)	ปลุกพืช 2 ชนิด (ร้อยละ)	ปลุกพืช 3 ชนิด (ร้อยละ)	
ไม่มี	10 (9.3)	58 (53.7)	18 (16.7)	86 (79.6)
มี	9 (8.3)	8 (7.4)	5 (4.6)	22 (20.4)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 11.333$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 9.210 \quad (df = 2, \alpha = 0.01)$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการใช้ที่ดินกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการใช้ที่ดินกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่าเกษตรกรที่ไม่มีปัญหาการใช้ที่ดิน ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนเกษตรกรที่มีปัญหาการใช้ที่ดิน ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการใช้ที่ดินกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.117 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า ปัญหาการใช้ที่ดินไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 43)

ตาราง 43 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการใช้ที่ดินกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ปัญหาการใช้ ที่ดิน	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืชชนิดเดียว (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ชนิด (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ชนิด (ร้อยละ)	
ไม่มี	16 (14.8)	55 (50.9)	17 (15.7)	88 (81.5)
มี	3 (2.8)	11 (10.2)	6 (5.6)	20 (18.5)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.117$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 และปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.102 เมื่อเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า การได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 44)

ตาราง 44 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรกับการใช้ประโยชน์
ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืชชนิดเดียว (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ชนิด (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ชนิด (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับ	4 (3.7)	17 (15.7)	8 (7.4)	29 (26.9)
ได้รับ	15 (13.9)	49 (45.4)	15 (13.9)	79 (73.1)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.102$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.12 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับข่าวสารการเกษตร ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ส่วนเกษตรกรที่ได้รับข่าวสารการเกษตร ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 ปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.965 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 2 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า การได้รับข่าวสารการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 45)

ตาราง 45 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารการเกษตรกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การได้รับข่าวสาร การเกษตร	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืชชนิดเดียว (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ชนิด (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ชนิด (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับ	6 (5.6)	29 (26.9)	9 (8.3)	44 (40.7)
ได้รับ	13 (12.0)	37 (34.3)	14 (13.0)	64 (59.3)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.965$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.13 ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม ปลูกพืช 2 ครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และปลูกพืช 3 ครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ปลูกพืช 1 ครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.773 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 2 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 5.991 จะเห็นว่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า χ^2 จากตาราง

สรุปว่า การฝึกอบรมไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน (ตาราง 46)

ตาราง 46 ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

การฝึกอบรม การเกษตร	การใช้ประโยชน์ในที่ดิน			รวม (ร้อยละ)
	ปลูกพืชชนิดเดียว (ร้อยละ)	ปลูกพืช 2 ชนิด (ร้อยละ)	ปลูกพืช 3 ชนิด (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับ	12 (11.1)	53 (49.1)	16 (14.8)	81 (75.0)
ได้รับ	7 (6.5)	13 (12.0)	7 (6.5)	27 (25.0)
รวม	19 (17.6)	66 (61.1)	23 (21.3)	108 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 2.773$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.991 \quad (df = 2, \alpha = 0.05)$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 47 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัย	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการใช้ประโยชน์ ในที่ดิน
เพศ	มีความสัมพันธ์*
อายุ	ไม่มีความสัมพันธ์
การศึกษา	ไม่มีความสัมพันธ์
การประกอบอาชีพ	ไม่มีความสัมพันธ์
จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร	มีความสัมพันธ์**
รายได้ภาคการเกษตรต่อปี	ไม่มีความสัมพันธ์
รายได้นอกภาคการเกษตรต่อปี	ไม่มีความสัมพันธ์
ต้นทุนต่อปี	มีความสัมพันธ์**
การมีหรือไม่มีที่ดินที่อื่นนอกเขต ส.ป.ก.	มีความสัมพันธ์**
ปัญหาการใช้ที่ดิน	ไม่มีความสัมพันธ์
การได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	ไม่มีความสัมพันธ์
การได้รับข่าวสารการเกษตร	ไม่มีความสัมพันธ์
การฝึกอบรมการเกษตร	ไม่มีความสัมพันธ์

* มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้ดังนี้

ปัญหาการตลาด ร้อยละ 73.1 ปัญหาอื่นๆ ร้อยละ 53.7 ปัญหาการผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 42.5 ปัญหาที่ดิน ร้อยละ 29.6 และปัญหาแหล่งน้ำ ร้อยละ 9.2 (ตาราง 45)

ตาราง 48 ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

ปัญหาอุปสรรค	มีปัญหา		ลำดับความสำคัญ
	จำนวน	ร้อยละ	
1. ที่ดิน	32	29.6	4
2. แหล่งน้ำ	10	9.2	5
3. การผลิตทางการเกษตร	46	42.5	3
4. การตลาด	79	73.1	1
5. อื่นๆ	58	53.7	2

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน

1. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับที่ดิน (ร้อยละ 29.6)

- แปลงของเกษตรกรที่ติดกับแหล่งน้ำ จะมีปัญหาน้ำท่วมขังเป็นประจำทุกปี (ร้อยละ 3.33)
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง – ต่ำ ปลูกพืช ได้ผลผลิตต่ำ (ร้อยละ 10.36)
- ชนิดของดินเป็นดินเหนียว ระบายน้ำ ไถพรวนลำบาก (ร้อยละ 4.81)
- ขาดความรู้ในเรื่องการปรับปรุงดินที่ถูกต้อง (ร้อยละ 11.1)

ข้อเสนอแนะ

- ให้ทำการปรับปรุงคลองส่งน้ำและทำการขุดลอกทุกๆ ปี
- ให้เจ้าหน้าที่แนะนำความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์และชีวภาพ
- ให้ทางราชการให้คำแนะนำวิธีการปรับปรุงดิน และสามารถนำมาปฏิบัติได้
- ให้มีการนำดินไปตรวจวิเคราะห์หว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์ที่จะเหมาะสมกับพืชใด
- ควรใช้พืชบำรุงดินและใช้วิธีทางธรรมชาติ

2. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับแหล่งน้ำ (ร้อยละ 9.2)

- มีการแก่งแย่งน้ำในช่วงฤดูการเพาะปลูก โดยแปลงที่อยู่ติดกับแหล่งน้ำจะไม่ปล่อยน้ำให้กับแปลงด้านท้าย (ร้อยละ 9.2)

ข้อเสนอแนะ

- ให้มีการจัดสรรแหล่งน้ำให้ใช้กันอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

3. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตร (ร้อยละ 42.5)

- โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด ทำให้พืชผลเสียหาย (ร้อยละ 5.69)
- พันธุ์พืชที่ใช้ปลูกมีคุณภาพไม่ดี ผลผลิตค่อนข้างต่ำ (ร้อยละ 10.77)
- มีการกลายพันธุ์ของพืชที่ปลูก (ร้อยละ 1.5)
- ค่าจ้างแรงงานในการเพาะปลูก สูงกว่าค่อนข้างสูง (ร้อยละ 12.57)
- ขาดความรู้เรื่องการผลิตอย่างถูกต้อง รวมทั้งความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชและเลือกพันธุ์ที่ดี (ร้อยละ 11.97)

ข้อเสนอแนะ

- ให้ความรู้เรื่องโรค – แมลงศัตรูพืชเบื้องต้นเพื่อป้องกันการระบาดของศัตรูพืช
- แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง
- ให้มีการฝึกอบรมการผลิตทางการเกษตรให้ถูกต้องและเหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูก
- ให้ทางราชการนำปัจจัยการผลิตมาสนับสนุนกับเกษตรกร
- ให้ ส.ป.ก. เข้ามาช่วยสนับสนุน และดูแลเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

4. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการตลาด (ร้อยละ 73.1)

- ผลผลิตราคาต่ำ เนื่องจากมีการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง (ร้อยละ 12.62)
- ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตการเกษตร (ร้อยละ 25.97)
- ราคาผลผลิตไม่คงที่ (ร้อยละ 15.21)
- ผลผลิตล้นตลาด แต่มีคุณภาพต่ำ ทำให้ราคาไม่ดี (ร้อยละ 19.30)

ข้อเสนอแนะ

- ให้ทาง ส.ป.ก. ช่วยหาตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
- ให้รัฐบาลมีการประกันราคาสินค้าการเกษตรอย่างถูกต้อง โปร่งใส
- ให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ปฏิรูปที่ดิน เพื่อรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรเพื่อให้ได้ราคาดี และป้องกันการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง

5. ปัญหา อุปสรรคอื่น ๆ (ร้อยละ 53.7)

- การดำเนินงานของสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้เกษตรกรไม่สามารถต่อรองราคาสินค้า หรือดำเนินการอื่น ๆ ได้ (ร้อยละ 10.38)
- การร่วมกลุ่มของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจากขาดการดูแลและสนับสนุนจากทางราชการ (ร้อยละ 4.96)
- การชำระค่าเช่าซื้อที่ครบตามสัญญาแล้ว ยังไม่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ให้กับเกษตรกร (ร้อยละ 6.77)
- เกษตรกรยังค้างชำระหนี้ค่าเช่า-เช่าซื้อกับทางปฏิรูปที่ดินจังหวัด เนื่องจากปัญหาผลผลิตทางการเกษตร ปัญหาการเดินทางมาชำระหนี้ของเกษตรกร (ร้อยละ 9.03)
- ถนนที่เป็นซอยย่อยเข้าแปลงของเกษตรกรมีปัญหาการชำรุดทรุดโทรมบ่อยครั้ง โดยเฉพาะฤดูฝน (ร้อยละ 22.56)

ข้อเสนอแนะ

- ให้เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เข้ามาช่วยประสานงานการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินให้เป็นรูปเป็นร่างอีกครั้ง เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและมีความเป็นธรรม
- ให้มีการคัดเลือกคณะกรรมการสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินที่มาจากความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อการดำเนินงานได้อย่างราบรื่น
- ให้ ส.ป.ก. ประสานงานให้เกษตรกรมีส่วนร่วมเข้าร่วมการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของกลุ่มสหกรณ์
- ให้ ส.ป.ก. ชี้แจง การออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ให้เกษตรกรทราบ
- ให้ ส.ป.ก. ดำเนินงานเกี่ยวกับหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ให้กับเกษตรกรที่ชำระค่าเช่าซื้อเรียบร้อยแล้ว
- การชำระค่าเช่า - ค่าซื้อ ให้ทางเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มารับการชำระหนี้ปีละ 2 ครั้ง
- ให้นำลูกรังมาถมถนนแทนดิน เพราะเมื่อเวลาฝนตกจะทำให้ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ มีน้ำขัง การสัญจรไม่สะดวก